

Selkeästi
meille

Selkeästi meille!

Kognitiivisen saavutettavuuden opas
sosiaaliseen mediaan

Tee sisällöstä helppoa löytää

Kerro kokonaisia asioita

- Pyri kertomaan asiasi yhdessä julkaisussa tai peräkkäisissä tarinoissa, jotta kokonaisuuden pystyy hahmottamaan.
- Käyttäjät eivät välttämättä näe tai löydä kaikkia julkaisujasi, eivätkä julkaisut näy käyttäjille aikajärjestyksessä.

Huolehdi, ettei tärkeää tietoa ole vain kuvissa

- Jos käyttäjän on vaikea hahmottaa kuvaa, on tärkeää, että teksti tarjoaa samat asiat.
- Kirjoita olennaiset asiat myös julkaisun tekstiosioon.

Käytä aihetunnisteita kohtuudella ja kirjoita ne allekkain

- Aihetunnisteet ovat vaikeita lukea ja erottaa toisistaan.
- Kirjoita monisanaisen aihetunnisteen sanat isolla alkukirjaimella, esimerkiksi **#KognitiivinenSaavutettavuus**.
- Lisää aihetunnisteen julkaisun loppuun.
- Kirjoita jokainen aihetunnus omalle rivilleen.

Tee sisällöstä helppoa lukea

Kirjoita selkeästi ja ymmärrettävästi

- Pyri kertomaan olennaiset asiat selkeästi.
- Vieraskieliset sanat, lyhenteet tai meemit eivät ole kaikille ymmärrettäviä.

Kirjoita lyhyitä lauseita ja vältä monimutkaisia sanoja

- Pilko sisältösi lyhyisiin ja helposti silmäiltäviin kappaleisiin.
- Sosiaalisessa mediassa on helppo jättää lukeminen kesken ja siirtyä seuraavaan julkaisuun, jos sisältö tuntuu vaikealta.

Varmista, että tekstit erottuvat selkeästi ja kontrasti on riittävä

- Tarinoiden luettavuutta parannat lisäämällä tekstille reunukset tai sijoittamalla tekstin kohtaan, jossa tausta on tasavärinen.
- Esimerkiksi valokuvan päälle sijoitettua tekstiä voi olla vaikea erottaa taustasta.
- Varmista, että tarinoihin lisätyt muut elementit erottuvat selkeästi taustasta, esimerkiksi linkit.
- Suosi päätteettömiä fontteja.

Vältä tarpeetonta koristelua ja korostuskeinoja

- Liian räikeä tai koristeellinen sisältö voi tehdä asian hahmottamisesta vaikeaa.
- Esimerkiksi tarina voi ehtiä vaihtua jo ennen kuin käyttäjä on hahmottanut sen sisällön.

Tee sisällöstä helppoa käyttää

Sijoita asiat loogiseen järjestykseen

- Kerro asiat tapahtumajärjestyksessä. Esimerkiksi tarjoa kysymys tai linkki lisätietoihin viimeisenä. Tämä tekee julkaisusta helpommin seurattavan.
- Käyttäjät eivät välttämättä näe tai löydä kaikkia julkaisujasi, eivätkä julkaisut näy käyttäjille aikajärjestyksessä.

Lisää vaihtoehtoiset tekstit ja tekstitä videot

- Saavutettavuus palvelee kaikkia käyttäjiä.
- Moni katsoo sosiaalisen median sisältöä ilman ääniä, eikä tekstittämättömään videoon haluta pysähtyä.

Kerro, mitä linkeistä tapahtuu

- Jos julkaisussasi on linkki, kerro mitä tapahtuu, kun sitä painaa tai mihin se käyttäjän ohjaa.

Tee sisällöstä helppoa ymmärtää

Huolehdi, että kuvat ja tekstit kertovat samasta asiasta

- Jos kuva ja tekstit kertovat eri asiaa, ei lukija välttämättä ymmärrä kokonaisuutta tai hän saa väärän viestin.

Älä peitä tekstillä tai tarroilla tärkeitä asioita

- Tärkeän asian, kuten kasvojen peittyminen voi saada käyttäjän hämmentymään, eikä hän välttämättä ymmärrä, mitä julkaisu yrittää sanoa.

Varmista, että tarinan julkaisun ehtii ymmärtämään

- Kerro rauhallisella tahdilla.
- Pilko sisältö osiin, jonka ehtii lukemaan.
- Monet tarinat ja videot etenevät liian nopeasti, eivätkä käyttäjät välttämättä pysäytä niitä.

Kaikki hyötyvät kognitiivisesta saavutettavuudesta.
Toisille se on verkkopalvelun käytön edellytys.
Testaa sitä erilaisilla käyttäjillä.

Kognitiiviseen toimintakykyyn vaikuttavia tekijöitä:

Tilannekohtainen

- hätätilanne
- kiire
- ympäristön häly
- voimakas tunnetila

Väliaikainen

- väsymys
- stressi
- masennus
- uupumus

Pysyvä

- kehitysvamma
- muistisairaus
- neurokirjon ihmiset:
ADHD, autismi,
oppimisvaikeudet

Etukannen kuvitus: Saana Renvall

Lue lisää: www.selkeästimeille.fi

Selkeästi meille -hanke on Kehitysvammatuki 57 ry:n
ja Kehitysvammaliiton yhteishanke.

Materiaalia saa hyödyntää epäkaupalliseen tarkoitukseen,
kun mainitsee lähteen: selkeästimeille.fi.